

OBSAH

ÚVODEM

1. **KAREL MARX, BEDŘICH ENGELS A VLADIMÍR ILJIČ LENIN — TVŮRCI VĚDECKÉHO, REVOLUČNÍHO UČENÍ DĚLNICKÉ TŘÍDY**
- 1.1 Karel Marx a Bedřich Engels — zakladatelé revolučního učení proletariátu 9
- 1.2 Charakter doby v Evropě v polovině 19. století a vznik marxismu 14
- 1.3 Pokrokové myšlenky minulosti a jejich význam pro vznik marxismu 17
- 1.4 Vladimír Iljič Lenin — pokračovatel revolučního díla Karla Marxe a Bedřicha Engelse 21
- 1.5 Marxismus-leninismus a mezinárodní komunistické a dělnické hnutí. Marxisticko-leninské učení — základ životní orientace mladého člověka 25

Shrnutí učiva 30

Souhrnné otázky k opakování 32

2. **KRIZE KAPITALISTICKÉ SPOLEČNOSTI A HISTORICKÁ ÚLOHA DĚLNICKÉ TŘÍDY**

- 2.1 **Kapitalistický výrobní způsob. Imperialistické stadium kapitalismu 33**
- 2.1.1 Výroba — základ společenského života. Hlavní činitele výroby 34
- 2.1.2 Vznik kapitalistického výrobního způsobu. Rozvoj výrobních sil v kapitalismu 38
- 2.1.3 Zboží a zbožní výroba 41
- 2.1.4 Kapitalistická zbožní výroba jako nejrozvinutější forma zbožní výroby 43
- 2.1.5 Buržoazie a proletariát — hlavní společenské třídy v kapitalismu a jejich protikladné postavení 46
- 2.1.6 Příčiny a podstata vykořisťování dělnické třídy v kapitalismu 50
- 2.1.7 Hospodářské krize, jejich příčiny a důsledky 53
- 2.1.8 Monopolní kapitalismus 59
- 2.1.9 Imperialistické stadium kapitalismu 62

Shrnutí učiva 67

Souhrnné otázky k opakování 69

2.2 **Historická úloha dělnické třídy a jejího předvoje — marxisticko-leninské strany — v revolučním přechodu od kapitalismu k socialismu 70**

- 2.2.1 Vznik tříd a třídního boje ve společnosti 70
- 2.2.2 Třídní boj v kapitalistické společnosti 74
- 2.2.3 Marxisticko-leninská strana — vedoucí síla dělnické třídy a pracujících vrstev v kapitalismu 78

- 2.2.4 Manifest komunistické strany — revoluční program dělnické třídy a komunistické strany 82
- 2.2.5 Kapitalistický stát — hlavní nástroj politické moci buržoazie 86
- 2.2.6 Úloha práva a demokracie v kapitalistické společnosti 91
- 2.2.7 Socialistická revoluce uskutečňuje přechod od kapitalismu ke komunistické společenskoekonomické formaci 94

Shrnutí učiva 99

Souhrnné otázky k opakování 101

Terminologický slovníček 102